

INTERNÍ SDĚLENÍ CENTRÁLNÍ LABORATOŘE*Změna u hematologického vyšetření likvoru a tělních tekutin***Určeno: všem primářům, lékařům, vrchním a vedoucím sestřám**

V souvislosti se změnou analytického systému na úseku Hematologie dochází s platností od 8. 4. 2025 ke změnám v následujících vyšetřovaných parametrech:

1) Cytologické vyšetření likvoru

Nově budou u cytologického vyšetření likvoru stanovovány pouze tyto parametry:

- celkový počet leukocytů (**Csf_Leukocyty**, cell/3μl)
- celkový počet erytrocytů (**Csf_Erytrocyty**, cell/3μl)
- absolutní počet mononukleárů (**Csf_Mononukleáry**, cell/3μl)
- absolutní počet polymorfonukleárů (**Csf_Polymorfonukleáry**, cell/3μl)
- relativní počet mononukleárů (**Csf_Mononukleáry**, %)
- relativní počet polymorfonukleárů (**Csf_Polymorfonukleáry**, %)
- celkový počet všech jaderných buněk (**Csf_Celkový počet jaderných buněk**, cell/3μl, nově zavedeno)

Za normální situace se v likvoru vyskytují pouze tzv. **mononukleáry**, tedy jaderné elementy s nesegmentovanými jádry. Pod pojmem mononukleáry rozumíme celkem dvě populace buněk. Jde o elementy lymfocytární, zprostředkovávající imunobiologické děje na poli humorální i celulární imunitní odpovědi, a dále o elementy monocytární s jejich analogickými mezenchymálními formami, které jsou součástí monocyto-makrofagického systému, a jejich úkolem je fagocytóza.

Erytrocyty, jejichž zdrojem je měkká tkáň a žilní pleteně v páteřním kanálu, většinou nebývají početné. Důvodem jejich přítomnosti v likvoru je nevelké poranění tkáně při zavedení punkční jehly. Je-li příměs erytrocytů následkem nešetrně provedené lumbální punkce masivnější, bývá doprovázena i průnikem granulocytů (především neutrofilů) do likvoru. Mimo arteficiální příměs krve je však přítomnost granulocytů vždy patologickým jevem. Tyto leukocyty granulocytární řady jsou označovány pod souhrnným názvem **polymorfonukleáry**, jsou děleny na neutrofilní, eozinofilní a bazofilní elementy se segmentovanými jádry, a za normálního stavu se tedy v likvoru nevyskytují.

2) Vyšetření tělních tekutin

U všech ostatních tělních tekutin (punktát, dialyzát, transudát, exsudát,...) dochází u hematologických parametrů:

- ke změně jednotek (viz vyšetřované parametry);
- ke zúžení spektra parametrů – nově budou vyšetřovány pouze níže uvedené;
- označení parametrů BF_Název parametru.

Vyšetřované parametry u tělních tekutin:

- celkový počet leukocytů (**BF_Leukocyty**, $10^6/l$, dříve $10^9/l$)
- celkový počet erytrocytů (**BF_Erytrocyty**, $10^9/l$, dříve $10^{12}/l$)
- absolutní počet mononukleárů (**BF_Mononukleáry**, $10^6/l$, dříve $10^9/l$)
- absolutní počet polymorfonukleárů (**BF_Polymorfonukleáry**, $10^6/l$, dříve $10^9/l$)
- relativní počet mononukleárů (**BF_Mononukleáry**, %)
- relativní počet polymorfonukleárů (**BF_Polymorfonukleáry**, %)
- celkový počet všech jaderných buněk (**BF_Celkový počet jaderných buněk**, $10^6/l$, nově zavedeno)

Vizualizace výsledku v NIS AKORD pro tělní tekutiny:

BF_Leukocyty	$10^6/l$
BF_Erytrocyty	$10^9/l$
BF_Mononukleáry	$10^6/l$
BF_Polymorfonukleáry	$10^6/l$
BF_Mononukleáry	%
BF_Polymorfonukleáry	%
BF_Celkový počet jaderných buněk	$10^6/l$

V Šumperku dne: 8.4.2025

Jméno: Mgr. Hana Pláňková
Vedoucí Centrální laboratoře

Vyřizuje: primáři, vrchní a vedoucí sestry a pracovníci CL